

IS-SITT HADD MATUL IS-SENA (2018) L-EFFETT TA' DNUBI FUQ L-OHRAJN

Contributed by Frans Galea
Saturday, 10 February 2018

Din
hija il- Liturgija tas-Sitt Hadd matul is-Sena (2018) bi hsibijiet min Joe Rapa.

A'na,
n-nies tal-punent, nifta'ru bi - iviltà tag'na li tatna kultura demokratika li g'enitna mmens fil-progress li wettaqna fl-oqsmha kollha tal-ajja. Dan is-sens demokratiku wirtnih mill-esperjenza tal-Griegi antiki u anke mir-Rumani li kienu pionieri fil-qasam tal-Li u tal-ordni so jali. Imma kull 'ala ma'luqa mill-bniedem fiha s-susa tal-mewt fiha. Id-demokrazija hija l-aqwa sistema ma'suba minnu, imma tista' twelled kultura dominanti fejn fl-isem tal-libertà u tas-setg'a tal-kotra ji!u mg'aff!a d-drittijiet ta' xi w'ud. Wie'ed mill-iktar li qatt tqabad favur id-demokrazija, kemm bil-fatti kif ukoll bis-setg'a tal-oratorija li kellu, kien Sir Winston Churchill, li "saying" famu| tieg'u hu: "Id-demokrazija hi ideja ta' tmexxija mill-ag'ar, imma a'jar mill-bqija."

Dan
jidher ar mit-tnaqir tad-drittijiet ta' gruppi reliġjużi f'erti pajji tal-punent mag'rufa g'all-'ajja "ielsa" tag'hom. Il-Kanada g'adha kif g'addiet lili fejn gruppi favur il-'ajja ma jistg'ux jiltaqg'u biex jitolbu qrib klini i li fihom ikunu qed ji!u maqtula t-trabi bl-abort. L-abort innifsu hu att kriminali u orribbli f'g'ajnejn Alla imma li hu legalizzat mid-dritt tal-kotra fuq is-so jetà kollha f'isem id-demokrazija. Hekk, bil-mod il-mod, id-demokrazija bla kontrolli kapa i tag'mel mill-bniedem "alla" li jidde iedi hu x'inhu t-tajjeb u l-'ajin u nsibu ru'na 'elu 'elu fil- nien tal-G'eden fejn twieled id-"Dnub" li hu appuntu dan.

F’din

it-tip ta’ so jeta li g'andna, hu diffi li titkellem fuq id-dnub. Barra minn Malta l-kelma “dnub” inqatg'et mid-dizzjunarju, biex ng'idu hekk, g'ax id-“demokrazija” tag'ti lill-individwu li jidde iedu hu dak li hu tajjeb g'alih.

Dan huwa attakk ta’ satana fuq il-bniedem. Huwa attentat imxajtan biex lill-bniedem jinsteraqlu dak kollu li reba' g'alih esù Kristu. Il-kultura “'ielsa” tal-punent hi aktar perikoluja g'all-Knisja mill-persekuzzjonijiet tal-komunisti, tal-faxxisti u l-bqija, ibqa’ sejjer sar-Rumani. Dawn attakkaw lill-Knisja minn barra, imma l-kultura dominanti tag'na qeg'da tbattal il-knejjes g'ax id-dnub hu sku’at, anzi sar ideja antika. U jekk il-bniedem ma jibqax i'ares lejh innifsu b'ala midneb, il-Misteru tal-G'id tal-lben ta’ Alla ma jibqax jag'mel sens iktar. Dan hu s-serpent li !a da'al bla 'oss fis-subkonxju tal-bniedem tal-punent b’tali mod li l-artijiet tal-Missjoni m’g'adhomx iktar dawk tal-Afrika u tal-Asja imma tal-Ewropa, Kanada u l-pajjili li g'andhom il-kultura ta’ dawn.

Kontra

dan, il-Knisja tibqa’ xxandar li l-bniedem, bl-avanzi kollha tieg'u, huwa esseri dg'ajjef u ferut fil-lewwieni tieg'u g'ax hu wiret natura milbuda lejn id-dnub min'abba l-bija’ tal-mewt li jg'ammarr fih. (ara Lhud 2, 14w). Imma hemm ftu' fi - irku tal-mewt li jjommu mag'luq

fl-egoilmu tieg'u, u dan i - irku nqasam minn Kristu bil-Mewt u l-Qawmien tieg'u. Kien min'abba dan li l-Kon ilju po!!a l-Misteru tal-G'id ta’ Kristu fi - entru tal-predikazzjoni tal-Knisja, lil hemm mid-dommi u l-veritajiet l-o'ra kollha. Jiena bniedem midneb u g'andi b|onn urlenti ta’ salvazzjoni li tinsab biss fi Kristu mog'ti g'all-mewt g'alija u mqajjem rebbie' fuq il-mewt u mag'mul Spirtu li jag'ti l-&ajja lil dawk li jemmnu fih.

L-Ewwel

Qari

I - irku

tal-bija’ tal-mewt li jag'qad madwar il-bniedem, jidher l-iktar meta jitfa a l-mard, il-mard li ma jittfejjaqx, u l-aktar il-mard li jittie'ed. L-iktar marda li tidher orribbli fil-g'ajn hija dik tal-lebbra li g'all-grazzja ta’ Alla llum sabulha tarfha. Fi |mien Mosè, u anke fi |mien esù, din il-marda kienet theddida g'as-so jetà, g'all-poplu kollu. Lilijiet 'orox kienu marbuta ma’ din il-marda biex jili ssalvagwardjat il-lid komuni, u xi ftit minn dawn il-kundizzjonijiet se nisimg'u dwarhom fil-qari li !ej mil-Levitiku.

Imma

fuq kollox, din il-marda hekk imsej'a “tal-!diem” hija xbieha tad-dnub li l-bniedem tal-lum irid jinsa biex il-kuxjenza ma tningg|ux. U hekk kif is-so jetà kollha kienet t'ossha mhedda mill-marda li tittie'ed, hekk ukoll il-Knisja hija mhedda anke mill-dnub l-iktar privat u li 'add ma jaf bih. G'ax il-Knisja hija mqeg'da fid-dinja biex tkun dawl fid-dlam g'aliha, jew mel' li jag'tiha tog'ma tajba. Kull

dnub, anke sigriet, itappan dan id-dawl u jaqta lill-mel' li b'hekk jitlef it-tog'ma. G'alhekk il-midneb meta jidneb ma jidnibx biss kontra Alla jew kontra l-proxxmu, imma dejjem jidneb kontra l-Knisja g'ax ikun qed ixekkel u jdg'ajjed l-Ispirtu tag'ha, anke jekk ma jafx.

Fl-ewwel

sekli tal-Knisja, Nisrani li kien jidneb dnub serju fil-pubbliku, kien jitke a mill-komunità g'al sena biex jindem u jag'mel il-penitenzi. Hu kien jili milqug' lura, jekk jindem, nhar &amis ix-Xirka. B'al wie'ed marid bil-lebbra, hu kien jili mbieg'ed mill-a'wa, anke g'ax mhux veru li xejn mhu xejn. Id-dnub hu serju u jittie'ed ukoll.

Qari

mill-Ktieb tal-Levitiku. 13, 1-2, 45-4

U l-Mulej kellem lil Mosè u lil Aron u qalilhom: “Meta xi 'add ikollu fil-lida xi qxur jew xi bujjieqa, jew xi tebg'a bajda, qisha !er'a tal-Idiem, je'duh g'and Aron il-qassis, jew g'and xi 'add minn uliedu l-qassisin.

“Il-marid bil-Idiem g'andu jilbes 'wejje! imqattg'a u j'alli rasu mikxufa, u jitg'atta sa geddumu, u jg'ajjat: 'Mni!!es! Mni!!es!' Kemm idum marid ikun mijmum b'imni!!es li hu, u jg'ix wa'du f'postu barra mill-kamp.

Salm

Responsorjali

Jekk

id-dnub huwa disgrazzja, l-indiema hija Grazzja. Hieni l-bniedem, jg'id dan is-Salm, li l-Mulej ja'firlu dnubietu g'ax jara lil-qalb hi niedma. Min m'g'andux indiema jfisser li ma jridx ikollu x'jaqsam mal-Mulej li miet g'alih biex jin'afirlu dnubu. “Hieni l-bniedem li ebda 'a'jen ma jg'oddu l-Mulej.” (v. 2). Il-Mulej ma jg'oddilniex il-'a'jen tag'na, anzi jag'dirna u jfejjaqna minnu g'ax Hu patta qares g'alih. Il-Ma'fra ta'” Alla hi frott il-merti ta'” Kristu, imma tiddependi mix-xewqa tag'na li jkollna rikon iljazzjoni vera mieg'U.

Il-bniedem

li jkollu vera ndiema, ma jistorx dnuhu imma jkun irid jistqarru quddiem Alla u
l-Knisja g'ax kontribom it-tnejn ikun dineb.
Min jistqarr dnuhu jfisser li jobog'du u jrid li jin'eles minnu darba
g'al dejjem.

Ritornell: Int kenn g'alija, b'g'ana ta'elsien
dawwartni.

Salm
32

Hieni
l-bniedem li 'tjietu ma'fura,

li g'andu d-dnub tieg'u mistur!

Hieni l-bniedem li ebda 'ajen ma jg'oddu
l-Mulej,

u ma g'andu ebda qerq f'qalbu!

Id-dnub tieg'i jien stqarretlek,

u l-'ajen tieg'i ma 'bejtulekx.

Jien g'edt: "Quddiem il-Mulej
nistqarr 'tjietu."

U int 'firtli l-'ajen tad-dnub tieg'i.

Ifir'u, twajbin, u thennew
fil-Mulej;

g'ajtu bil-fer', intom ilkoll ta' qalbkom
safja.

It-Tieni
Qari

San

Pawl jistedinna biex dak kollu li nag'mlu, nag'mluh g'all-Glorja ta' Alla. Dan hu l-oppost tad-dnub. Din mhix 'a!
fa li! Mhu fa li xejn li bniedem ikollu ntenzjoni
retta. Kulma nag'mlu hu, bla ma nafu,
m appas bl-egojmu li twelidna bih.

Min'abba n-natura m'assra, li Kristu jixtieq jibdilhielna, a'na me'leg'la
ni'bud lejna 'kollox, na'sbu fina n'fusna l-ewwel, u niddefendu lilna n'fusna
'kollox u akkost ta' kollox. Dan hu
l-bniedem il-qadim li bih twelidna.

Imma

iktar kemm nikkonvertu u iktar kemm nag'rfa l-Im'abba tal-Mulej lejna, iktar
imut il-bniedem il-qadim u jikber il-bniedem il-!did li hu xbiha ta'
Kristu. Din hija l-Mag'mudija wara
kollox. o l-ilmijiet jeg'req il-qadim
biex jitwieled il- did mill-ilma tal-Mag'mudija. Imma l-Mag'mudija ma kienx rit li se" darba
biss. Il-Mag'mudija hija misteru li jikber mag'na, jekk jikber. Hemm minn xja' u g'adu liebes il-liba
l-bajda ta' tarbija. Importanti li
l-Mag'mudija tikber mag'na; jilifieri huwa mportanti li l-bniedem mi'bud lejn
id-dnub li jg'ammara fina lkoll, il-bniedem egoista li jib' 'kull meta j'ossu
mhedded, dan il-bniedem hemm bl'onn li jeg'req u jmut matul 'ajjitna, u matul
'ajjitna jikber Kristu fina. Dan
il-Misteru tal-Mag'mudija g'andu jse" fina sal-a"ar jum ta' 'ajjitna.

Qari

mill-Ewwel Ittra ta' San Pawl Appostlu lill-Korintin. 10, 31 – 11, 1

&uti:

Sew jekk tieklu, sew jekk tixorbu, tag'mlu x'tag'mlu,
ag'mlu kollox g'all-glorja ta' Alla. Tkunux ta' tfixkil, la g'al-Lhud, la
g'all-Griegi, u lanqas g'all-Knisja ta' Alla. Hekk jiena nog'lob lil kul'add f'kollox, bla ma nfittex
l-interessi tieg'i, imma tal-afna biex isalvaw.

Ixbhu

lili b'alma jien nixbah lil Kristu.

Evan!elju

Kapa i
 a'na nsiru qaddisin? Iva! Kif jista' jkun? Jista' jkun, u kif! G'ax li wie'ed jitqaddes, dan mhux bis-sa'a tieg'u, jew g'ax hu a'jar mill-o'rajn, jew g'ax tweled b'karattru a'jar. Il-Qdusija hija rigal ta' Alla. Il-koperazzjoni tag'na hi li, b'al Marija, ninfet'u g'all-Grazzja u minn qieg' qalbna lill-Mulej ng'idulu: "Iva! Tkun mag'mula l-Kelma tieg'ek fija! & jsir minn skont Kelmtek";

Imma
 l-Mulej ma jisforza lil 'add u lanqas ma jie'u l-libertà ta' 'add. Dik l- "Iva!" int trid tg'idha u 'add mhu se jg'idha flokok. B' "mod 'ieles. Trid li l-Ispirtu s-Santu jikber lewwa fik u jibdillek 'ajtek, jew tibla' li 'ajtek tinbidel wisq? L-imliddem tal-Evan!elju tal-lum kien jaf x'marda qerrieda kellu. Din hi l-problema tag'na, li l-mard spiritwali tag'na mhux ar f'g'ajnejna u lanqas biss nobsru kemm qed jisirqilna l-ajja x-xitan. Li kieku kellna "naraw" f'it, kieku konna nobog'duh lil satana u lill-mard lewwieni li g'andna u konna ng'ajtu b'all-imliddem: "Mulej, jekk trid, int tista' tfejjaqni!" (v. 40).

Timpresjonani
 lili din l-istqarrija ta' Fidi ta' dan l-imsejken. Hu diffi li npo!!u lilna nfusna fil-qag'da tieg'u, imma fil-fatt hemm qeg'din a'na. "Mulej, jekk trid, int tista' tfejjaqni!" Irid ifiq b'qalbu kollha u jemmen f'esù b'qalbu kollha. Il-frott ta' dan? Fejqan.

Huma
 nies li jfiq mill-mard tar-ru' li jxandru u jintefg'u g'ax-xog'ol tal-evan!elizzazzjoni li l-Knisja tant g'andha b'onn.

Versett:
 Hallelujah. Iddu b'al kwiekeb fid-dinja, u wasslu l-kelma tal-ajja. Hallelujah.

Qari
 mill-Evan!elju ta' San Mark. 1, 40-45

¶dak

il-|mien: Resaq fuqu wie'ed lebbu jitolbu bil-erqa, nxte'et g'arkubbtejh quddiemu u qallu: "Jekk trid, tista' tfejjaqni." Mqanqal mill-niena, esù medd idu fuqu, messu u qallu: "Irrid, kun imnaddaf." U minnufih il-lebba marritlu u !ismu ndaf. U widdbu bis-s'i, bag'tu malajr [Mk:1:44] u qallu: "Qis li ma tg'id xejn lil 'add; i|da mur uri ru'ek lill-qassis, u ag'mel offerta g'all-fejqan tieg'ek kif ordna Mosè, biex tkunilhom ta' xhieda." I|da dak, meta telaq, beda jxandar ma' kullimkien u jxerred l-a'bar, hekk li esù f'ebda belt ma sata' iljed jid'ol bid-dieher, imma kien jibqa' barra fil-kampanja u kienu jmorru 'dejh nies minn kullimkien.